

RNDr. Jaromír Šíbl, PhD. – poslanec miestnej časti Karlova Ves,
Jána Stanislava 15, 841 02 Bratislava, sibl@broz.sk

15.5.2013

Vec: žiadosť o sprístupnenie informácií + otvorený list vo veci postrekov proti komárom na území Bratislavského kraja, Bratislavy a Karlovej Vsi

Podľa Zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám
a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ZÁKONA O SLOBODE INFORMÁCIÍ)

Vážený pán župan Pavol Frešo, podatelna@region-bsk.sk

Vážený pán primátor Milan Ftáčnik, primator@bratislava.sk

Vážený pán námestník primátora Ján Budaj, jan.budaj@bratislava.sk

Vážená pani námestníčka primátora Petra Nagyová-Džerengová, namnag@bratislava.sk

Vážená pani starostka Karlovej Vsi Iveta Hanulíková, starostka@karlovaves.sk

Vážený pán prednosta Miestneho úradu v Karlovej Vsi Rastislav Velček, prednosta@karlovaves.sk

obraciam sa priamo na Vás osobne so žiadosťou o sprístupnenie informácií ohľadne postrekov proti komárom vykonávaných na území Bratislavy a osobitne na území mestskej časti Karlova Ves, kde toho času vykonávam funkciu poslanca miestneho zastupiteľstva. Vzhľadom na závažnosť a dlhodobu nekonceptný a nesystémový prístup zodpovedných orgánov a inštitúcií k tomuto problému, volím formu otvoreného listu, čo mi zákon umožňuje.

Dnes ráno (15.5.2013 od 5,30 do 7,20) bez dostatočného predchádzajúceho varovania, bol letecky aplikovaný **priamo nad obytnou zónou v Karlovej Vsi** postrek proti komárom. Predpokladám, že išlo o látku Kontakt, ktorá sa v minulosti zvykla proti komárom používať. Celý život sa profesionálne venujem problematike ochrany prírody a životného prostredia, a vôbec sa mi nepáči, že nám občanom tohto mesta, z ktorých daní ide aj Váš plat, niekto strieka priamo na hlavu takéto svinstvo (aj keď nepochybne oficiálne schválené). Akiste viete, že pesticídy bežne používané v týchto postrekoch, majú preukázateľne negatívny vplyv na ľudské zdravie, okrem iného **môžu spôsobovať rakovinu a neplodnosť**.

Na území obytnej zóny v Karlovej Vsi pritom v aktuálnom čase prakticky žiadne komáre neboli ! Po nedávnom prechode studeného frontu, ktorý bol sprevádzaný silným vetrom a zrážkami, aktuálny výskyt a aktivita komárov ani v prírodnom prostredí v katastri Karlovej Vsi nepresahovali zvyčajnú mieru v tomto ročnom období, nemožno teda hovoriť o kalamitnom výskyte, ale ide len o bežný výskyt. Pravidelne sledujem výskyt komárov aj v lužných lesoch v oblasti Dunaja a Moravy na území Bratislavy a Bratislavského kraja, a ani v týchto oblastiach nemožno v súčasnom období hovoriť o kalamitnom výskyte.

Komáre sú, či sa to niekomu páči alebo nie, dôležitou súčasťou prírodných ekosystémov, a chemickými postrekmi nedokážeme ich početnosť či aktivitu výraznejšie dlhodobu ovplyvniť. Dokážeme však zbytočne ohroziť zdravie obyvateľov a vyhodiť (či vystriekať) do vzduchu nemalé finančné prostriedky, ktoré by toto mesto mohlo pre svojich občanov využiť oveľa zmysluplnejšie.

Magistrát Bratislavy nemá hlavného ekológa, dokonca nemá žiadneho ekológa či iného odborníka, ktorý by bol kompetentný v tejto oblasti. Ako však informoval včera agentúru SITA riaditeľ

kancelárie primátora Ľubomír Andrassy, *postrekovať mali v stredu ráno 15.5.2013 na petržalskej strane Dunaja - v Čunove, Rusovciach a Jarovciach a v širšom okolí Dunaja a jeho ramien - v Devíne, Devínskej Novej Vsi, Karlovej Vsi a vo Vajnorochoch. Lokálny postrek proti komárom robí spoločnosť CHEMIX-D, pozemnou a leteckou technikou mali postriekať približne 6,5-tisíc hektárov. Náklady na lokálne postreky mesto vypočítalo na 50-tisíc eur. Bratislavský magistrát žiada občanov, aby sa počas postreku nezdržovali v blízkosti techniky či na mieste, kde sa postrekovalo. Postrek síce nie je pre ľudí nebezpečný, do priameho kontaktu s chemickou látkou by sa však nemali dostať.* Viac na: <http://bratislava.sme.sk/c/6800144/s-postrekmi-proti-komarom-zacne-mesto-v-stredu.html#ixzz2TKxoYPZe>

V Karlovej Vsi sme problém postrekov proti komárom rozoberali na miestnom zastupiteľstve v poslaneckej komisii pre životné prostredie a ochranu prírody. Odmietli sme chemické postreky na území Karlovej Vsi ako škodlivé pre zdravie obyvateľov a navyše proti komárom takmer neúčinné. Takisto sme odporučili miestnemu zastupiteľstvu, aby všetky prostriedky v rozpočte mestskej časti, ktoré boli v minulosti vyčlenené na postreky, boli presunuté na podporu moderných biologických spôsobov kontroly komárov, vrátane opatrení na podporu ich prirodzených nepriateľov. Pani starostka však rozpočet riadne schválený poslancami doteraz nepodpísala, ale aj tak (alebo práve preto) neviem prečo by Karlova Ves mala zo svojho rozpočtu vyhadzovať peniaze na takúto nezmyselnú a škodlivú činnosť.

Ako možno viete, s komármi sa dá bojovať aj inými, životnému prostrediu aj ľudskému zdraviu, menej škodlivými metódami. Navyše tieto sú podstatne lacnejšie a pri ich aplikácii by sa mohlo zamestnať viac ľudí. Ide hlavne o aplikáciu mikrobiálnych prípravkov priamo na larvy komárov na ich liahniskách, mimo obytných zón. Písal o tom už pred časom Račiansky starosta Peter Pilinský tu: <http://moje.hnonline.sk/node/2292>

Ide hlavne o aplikáciu látky s baktériou *Bacillus thuringiensis israelensis*, ktorá má špecifické účinky výhradne len na larvy komárov. To znamená, že ostatný vodný hmyz nie je jej aplikáciou nijakým spôsobom ohrozený. Je to v zahraničí bežne dostupný prostriedok, napr. <http://www.summitchemical.com/wp-content/uploads/2012/06/FAQ-MosqDunksrev612.pdf>

Aplikácia syntetického hormónu neotenín, ktorý je lokálne aplikovaný na liahniskách komárov v období ich larválneho štádia. Tento špecifický komárí hormón preruší vývojový cyklus komárov a komár sa po zakuklení larvy ďalej už nevyvinie a zostáva v štádiu kukly. Nakoľko tento hormón je špecifický len pre komáre, na ostatné druhy nemá žiadne negatívne účinky a môže byť dokonca aplikovaný aj v oblastiach, ktoré slúžia ako zdroje pitnej vody. Komerčne sa predáva ako Methoprene http://www.domyownpestcontrol.com/methoprene-c-114_361.html. V USA sa používa od 70-tych rokov <http://www.epa.gov/oppsrrd1/REDS/factsheets/0030fact.pdf>

Žiadam Vás o sprístupnenie nasledovných informácií:

- 1) Kto rozhodol, resp. kto nesie osobnú zodpovednosť za rozhodnutie o tom, kedy, na ktorých lokalitách na území Bratislavského kraja, Bratislavy a osobitne Karlovej Vsi, akou látkou, v akom celkovom množstve, v akej koncentrácii, budú (resp. už boli) aplikované letecké postreky proti komárom
- 2) Aké odborné vzdelanie má tento človek (títo ľudia) ktorí rozhodujú o týchto závažných veciach
- 3) Chemické zloženie použitej látky (látok) s ktorou (s ktorými) bol vykonaný postrek, ako aj údaje o jej (ich) účinkoch na živé organizmy, osobitne na človeka, a to najmä o jej (ich) toxických, kancerogénnych a mutagénnych účinkoch, biodegradabilite a schopnosti kumulácie v živých organizmoch

S pozdravom, Jaromír Šíbl

P.S. ako prílohu k svojej žiadosti – otvorenému listu vám prikladám názor neznámeho občana, ktorý som zachytil na internetovej diskusii k tejto problematike a s ktorým plne súhlasím.

Milióny eur vystriekané do vzduchu a nikoho to netrápi ... Čo je to za absurdnú zhovadilosť striekať chemickým svinstvom celé prostredie?! Na okná si treba dať sieťky a fajnovky nech sa natrú repelentom a plieskajú rukami, ale devastovať ekosystém za drahé peniaze, to už je príliš ... Nech dajú tie prachy, ľuďom postihnutým povodňami na opravu domov. Nejaká chemická firma si nabaľuje vachy na nezmysle!!! Zobudte sa ľudia!!! Štípance od komárov pár týždňov do roka vám vadia, ale zamorenie prostredia nebezpečnou chemikáliou nie ... Vraj neškodný postrek ... Keby to nebolo tragické, tak sa zasmejem ... V prírode sa po roku bohatom na komáre zvýši početnosť populácie ich prirodzených nepriateľov, napríklad netopierov a tie sa v budúcich rokoch postarajú o ich elimináciu. Postrekom sa naruší prirodzená rovnováha medzi predátorom a korisťou a vytvára sa tak bludný kruh závislosti ľudstva na ďalších a ďalších postrekoch, keďže predátori nedostanú šancu sa namnožiť. Ja kategoricky odmietam, aby za moje dane niekto letecky postrekoval prostredie, kde žijem ja a moja rodina!!! Komárov sú tu síce mraky, ale mám sieťky na oknách a snažím sa prispôbiť tomuto prirodzenému sezónnemu stavu ... Ale zjavne tu v spoločnosti stále pretrváva hlúpe uvažovanie - PORUČÍME VETRU, DAŽĎU ... Sami si pílime konár pod zadkom a dopad bude veľmi krutý! Ničivé povodne na väčšine miest sú tiež iba následkom tohoto hlúpeho prístupu. Boj proti prírode, bez snahy o jej pochopenie a bez snahy o spoluprácu s ňou ... A postrek je pokračovanie tohoto perpeta debile ...